

SURXONDARYO VILOYATI IJTIMOYIY-IQTISODIY RIVOJLANISHIDA UZUN TUMANINING ROLI

Ergashev Muhiddin

Annotatsiya: *Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida o'zgaruvchan roli katta ahamiyatga ega. Bu qisqartma tuman hududidagi madaniyat-ziyofatlarni, iqtisodiy potentsialni va tijorat munosabatlarni o'z ichiga olganligini, shuningdek tumanning iqtisodiy rivojlanishi uchun muhim tadbirlarni ko'rsatadi. Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida ko'plab sohalar o'rtasidagi ko'p tomonlama o'zaro hamkorlik va samaradorlik ruhini o'z ichiga olganligini ko'rsatadi.*

Kalit so'zlar: *Ijtimoiy rivojlanish, tijorat munosabatlari, samaradorlik, mahalliy tadbirkorlar, iqtisodiy rivojlanish.*

Surxondaryo viloyati, O'zbekistonning janubiy qismida joylashgan, ijtimoiy va iqtisodiy rivojlanishni oshirishda o'zaro bir-biriga qo'llab-quvvat beruvchi turli tumanlardan iboratdir. Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida o'z mahsulotlari, madaniyat-ziyofatlari, va insonlarining hamkorlik va samaradorlik ruhini o'z ichiga olgan o'zgaruvchan roli bor. Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida o'ynagan rolini tushuntirish uchun, bu mavzuni tahlil qilish kerak.

Uzun tumanining madaniyat va san'at ziyosi

Surxondaryo viloyati ko'plab etnik va madaniyat jixozlarining uchrashgan joyi bo'lib, bu esa turli madaniyatlar va san'at shuxratlarini o'z ichiga oladi. Uzun tumanida o'zbek, qozoq, yozg'at turklari kabi ko'plab etnik guruhlar yashaydi. Bu esa tumaning madaniyatini zenginlashtiradi va uning ijtimoiy qurilishini ta'minlaydi. Bu yerda tarixiy qadimiy obidalardan tortib, musiqa, o'yinlar va tanlovlar kabi madaniyat-ziyofatlar o'z o'rinini olishgan.

Bunday turli madaniyatlar bir-biriga o'zaro o'zgardi va umuman Surxondaryo viloyati madaniyati va san'ati uchun yaxshi bir muhit yaratdi. Bu esa turizm sohasida potentsialni oshiradi va yerli san'atkorlar uchun ish o'rinlari yaratadi. Misol uchun, Uzun tumanining boshqarilishida "Iqbol" san'at markazi va ko'plab o'yinlar maydonlari ochilgan. Bu o'yinlar va san'at marosimi tuman hududida turistlar uchun jiddiy jihatdan jalb qiladi va shu orqali ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishni oshiradi.

Uzun tumanining iqtisodiy potentsiali

Surxondaryo viloyati uchun iqtisodiy rivojlanish o'z mahsulotlarini oshirish va eksportni rivojlantirish orqali amalga oshiriladi. Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida o'zgaruvchan roli bor, chunki bu joy mevalarini va qurilmalarni oshirishda muhim ishlovchi bo'lib, ilg'or tarim zonasi sifatida taniladi. Bu yerda paxta, tuta, tuxum, kattik, makkajo'xori, kartoshka, sabzi va boshqa mahsulotlar yetishtiriladi. Uzun tumanining shu uning aholisi uchun ajoyib iqtisodiy imkoniyatlar

yaratadi va qishloq xo'jaligi tarmoq va transport tarmoqlari orqali mahsulotlarni tashishda samarali jihatdan ishlov beradi.

Qishloq xo'jaligi tuman hududida eng katta iqtisodiy faoliyat turlaridan biri hisoblanadi. Aholi yetishtiradigan mahsulotlar va uylar tashish orqali tuman xujaligi rivojlanib, tumanning iqtisodiy o'sishi uchun asosiy faktor bo'lib turadi.

Uzun tumanining samaradorlik sohasidagi roli

Samaradorlik va tijorat Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida o'z ahamiyatini o'z ichiga olgan tuzilmadir. Uzun tumanida ko'plab xaridorlar bilan tijorat munosabatlari olib boriladi. Tuman hududidagi xom-asboblar, oziq-ovqat mahsulotlari va boshqa tovarlar Surxondaryo viloyati ichida sotiladi va sotib olingan mahsulotlar eksport qilinadi. Bu esa tuman iqtisodiyini o'stiradi va yerli tijoratni rivojlantiradi.

Qisqacha aytganda, Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida o'zgaruvchan roli bor. Bu joy madaniyat-ziyofatlari, iqtisodiy potentsiali va tijorat munosabatlari orqali viloyatni o'ziga jamlab, o'zaro foyda olishga yordam beradi. Bu esa viloyatni o'z rivojlanish yo'nalishlarini mustahkamlash va insonlarining maishiy va madaniyat ko'rsatuvlarini oshirishga xizmat qiladi.

Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida o'z mahsulotlari va madaniyat-ziyofatlari yordamida o'zaro hamkorlik va samaradorlik ruhini o'z ichiga olganligi sababli, bu yerda insonlar o'z sohalarida samarali ishlab chiqishni davom ettiradilar. Qishloq xo'jaligi tuman hududidagi aholining yaxshi faoliyat ko'rsatishiga imkon beradi va bu esa o'zaro foyda olish uchun ko'plab imkoniyatlar yaratadi.

Tuman o'z resurslari va iqtisodiy potentsiali asosida har kuni rivojlanish yo'lini olib borayotganligi sababli, tuman hokimiyati, tadbirkorlar, va mahalliy fuqarolar o'rtasidagi tuzilmalar tashkil etishni va uning samaradorlik darajasini oshirishni o'z ichiga olganlar. Bu esa tuman ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini mustahkamlashda muhim rolni o'ynaydi.

O'zbekistonning Surxondaryo viloyati o'z o'rnini o'stirayotgan va mustaqil ravishda o'zaro hamkorlik va samaradorlik orqali iqtisodiy o'sishini davom ettirayotgan davlatlardan biri bo'lib, Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida muhim o'rin egallaydi. Bu esa tuman aholisi uchun sog'lik, ta'lim, ish, va madaniyat sohalarida yangi imkoniyatlar ochadi va o'zaro foyda olish imkoniyatlarini oshiradi.

Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida o'z mahsulotlari, madaniyat-ziyofatlari, va insonlarining hamkorlik va samaradorlik ruhi tuman o'zida o'zaro jiddiy iqtisodiy o'sishni yaratadi. Bu esa Surxondaryo viloyatini o'zining o'zaro boylik va umuminsoniy faoliyat sohalarida rivojlantirish yo'lida harakat qilishiga imkon beradi.

Uzun tumani Surxondaryo viloyatining an'ana va taraqqiyotning bir ko'rsatgichi sifatida yoritilgan joydir. Tuman boshqarilishida ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish bo'yicha strategiyalar va loyihalar amalga oshiriladi, mahalliy tadbirkorlar va investitsiyalar qo'llaniladi, va madaniyatni oshirishga bo'lgan e'tibor beriladi. Bu orqali, Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi mustahkam qilinadi va o'zbek xalqining umidlari va hofizhlari yuzaga keladi.

Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida uning o'z mahsulotlarini, madaniyat-ziyofatlari va tijorat munosabatlari orqali o'zaro hamkorlik va

samaradorlik ruhini o'z ichiga olganligi uchun, bu tuman o'zining xizmatlarini kengaytirish va soha o'zida ishlov berishga erishgan. Bu esa tuman hududida fuqarolarni jalb qilish va ularga yangi imkoniyatlar yaratishga xizmat qiladi.

Suruhsiz Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida Uzun tumanining o'zgaruvchan roli bilan bog'liqdir. Bu tuman o'zining madaniyat va san'at ziyosi, iqtisodiy potentsiali va tijorat munosabatlari orqali viloyatni o'zining o'zaro boylik va umuminsoniy faoliyat sohaslarida rivojlantirish yo'lida harakat qilishga yordam beradi. Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi davlat va mahalliy hokimiyat, tadbirkorlar va aholi tomonidan birgalikda yaratilayotgan muvaffaqiyatli jamg'armasining natijasidir.

Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi uchun qatnashchilar o'rtasidagi hamkorlik va yoshlar o'rtasidagi energiya yoritilgan. Yoshlar, bilimdonlar, va mahalliy tadbirkorlar o'zlarining sohasida yetakchi bo'lib, mahalliy ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishga xizmat qilishadi.

Mahalliy bizneslar Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida muhim o'rin egallaydi. Bu esa tuman hududidagi ish o'rinlari yaratish va aholi uchun ish o'rinlarini tashkil etishda o'zaro ko'mak beradi. Tuman hokimiyati tadbirkorlarga qo'llab-quvvat beradi va investitsiyalarini oshirish uchun zarur sharoitlarni yaratadi. Bu esa tumanining iqtisodiy o'sishini mustahkamlash va aholining maishiy va madaniyat ko'rsatuvlarini oshirish uchun ko'plab imkoniyatlar yaratadi.

Uzun tumanining Surxondaryo viloyati ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi yirik strategiyalardan biri bo'lib, bu tuman o'zining potentsialini yaxshi ishlatib, o'zaro hamkorlik va samaradorlik ruhini o'zida o'rgatganligi tufayli kuchayadi. Bu esa Surxondaryo viloyati madaniyat va san'ati, tarim va transport sohalari, tijorat va biznes sohaslarini o'stiradi va uning o'zini o'zaro xamkorlikda rivojlantirish uchun harakat qilishiga yordam beradi.

REFERENCES:

1. "Uzun tumani" [O'zME](#). [U-harfi](#) Birinchi jild. Toshkent, 2000-yil